

**JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE**

Kotnikova 28, 1000 Ljubljana

T: 01 478 35 97

F: 01 478 36 08

E: uvk.mg@gov.si

www.uvk.gov.si

Številka: 306-102/2012-14

Dne: 31.01.2013

Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence, Kotnikova 28, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Agencija), je na podlagi 12. in 12.i člena ter tretjega odstavka 46. člena Zakona o preprečevanju omejevanja konkurence (Ur.l. RS, št. 36/08, 40/09, 26/11, 87/11 in 57/12; v nadaljevanju: ZPOmK-1) na nejavni seji dne 30.1.2013, v senatu pod predsedstvom Andreja Kraška, direktorja Agencije, ob sodelovanju dr. Aleša Kuharja, Franca Pušenjaka, Simona Tantegela, mag. Tine Zajec kot članov senata, v zadevi priglasitve koncentracije podjetja GARNOL, inženiring, gradnje in kadri, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj, ki ga v postopku presoje koncentracije po pooblastilu zastopa Odvetniška pisarna Soršak d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana in podjetja T-2 družba za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o., Verovškova 64a, 1000 Ljubljana, sprejela naslednjo

ODLOČBO

- 1. Javna agencija Republike Slovenije za varstvo konkurence priglašeni koncentraciji podjetij GARNOL, inženiring, gradnje in kadri, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj in T-2 družba za ustvarjanje, razvoj in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.o.o., Verovškova 64a, 1000 Ljubljana, ne nasprotuje. Koncentracija je skladna s pravili konkurence.**
- 2. Izrek odločbe se objavi na spletni strani Agencije.**
- 3. V postopku niso nastali posebni stroški.**

O b r a z l o ž i t e v :

I. PRIGLASITEV KONCENTRACIJE IN UDELEŽENCI POSTOPKA

1. Agencija¹ je dne 19.11.2012 prejela priglasitev koncentracije podjetij GARNOL, inženiring, gradnje in kadri, d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: GARNOL d.o.o.) in T-2 družba za razvoj, ustvarjanje in trženje elektronskih komunikacij in opreme d.d., Verovškova 64a, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: T2 d.o.o.). Priglasitelj koncentracije je podjetje GARNOL d.o.o.
2. Kot izhaja iz notarskega zapisnika notarke Marjane Tičar Bešter, Šolska ulica 2, Škofja Loka, opr. št. SV 961/2012, je dne 27.9.2012 potekala skupščina družbenikov družbe T-2

¹ Javna agencija RS za varstvo konkurence je pričela z delovanjem 1.1.2013 in je prevzela vse pristojnosti in postopke Urada RS za varstvo konkurence.

d.o.o., na kateri je bil med drugim sprejet sklep, da se osnovni kapital družbe T-2 d.o.o. poveča za 17.733.974,03 EUR, ki ga zagotovi novi družbenik, to je podjetje GARNOL d.o.o. Navedeni stvarni vložek podjetja GARNOL d.o.o. v podjetju T-2 d.o.o. predstavljajo terjatve, ki jih podjetje GARNOL d.o.o. imelo do podjetja T-2 d.o.o. in ki so bile prijavljene v postopku prisilne poravnave (opr. št. 29/2011, Okrožno sodišče v Mariboru). Na podlagi vplačila navedenega stvarnega vložka v osnovni kapital podjetja T-2 d.o.o., je podjetje GARNOL d.o.o. pridobilo 98,06 % poslovni delež v podjetju T-2 d.o.o.

3. V skladu s prvim odstavkom 43. člena ZPOMK-1 morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji pred začetkom njenega izvrševanja, vendar najpozneje v 30 dneh od sklenitve pogodbe ali objave javne ponudbe ali pridobitve kontrole, pri čemer začne rok za priglasitev teči s prvim od teh dogodkov.
4. Skladno z določili Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 106/10; ZUT-UPB5) je bila plačana upravna taksa po tarifni številki 48 v znesku 2.000,00 EUR.
5. Agencija je prejeto priglasitev nemudoma pregledala in ugotovila, da le-ta ni vsebovala vseh elementov, predvidenih z Uredbo o vsebini obrazca za priglasitev koncentracije (Ur.l. RS, št. 36/09). Zato je Agencija dne 28.11.2012 od podjetja GARNOL d.o.o. zahtevala dopolnitev priglasitve koncentracije. Agencija je dne 18.12.2012 prejela dopolnitev priglasitve obravnavane koncentracije, s čimer je priglasitev postala popolna.
6. Glavna dejavnost podjetja GARNOL d.o.o. je gradnja objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije. Iz posredovanih podatkov priglasitelja je razvidno, da je podjetje GARNOL d.o.o. v 100 % lasti fizične osebe Štefana Krča, Zgornji Brnik 163, 4207 Cerklje na Gorenjskem. Podjetje GARNOL d.o.o. je 100 % lastnik družbe EKO EKOINŽENIRING d.o.o., Koroška cesta 14, 2390 Ravne na Koroškem. Fizična oseba Štefan Krč je tudi 100 % lastnik družbe REŠET TRADE d.o.o., Zgornji Brnik 163, 4207 Cerklje na Gorenjskem. REŠET TRADE d.o.o. pa je 100 % lastnik družbe EKOREL d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj. Podjetje EKO EKOINŽENIRING d.o.o. se ukvarja z raziskovalno in razvojno dejavnostjo na drugih področjih naravoslovja in tehnologije, na trgu telekomunikacij pa ni dejavno. Glavna dejavnost podjetja REŠET TRADE d.o.o. obsega vzdrževanje in popraviljanje motornih vozil, EKOREL d.o.o. pa deluje na področju zbiranja in odvoza nevarnih odpadkov.
7. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da podjetje T-2 d.o.o. ni obvladujoče podjetje oz. nima odvisnih družb. Osnovna dejavnost podjetja T-2 d.o.o. je opravljanje telekomunikacijskih storitev – mobilne in fiksne telefonije, interneta in televizije, ki jih preko lastnega omrežja ponuja končnim uporabnikom. Svoje storitve podjetje T-2 d.o.o. ponuja prek lastnega optičnega omrežja ali preko gostovanja v nacionalnem fiksnem omrežju (VDSL storitve) ali v mobilnem omrežju - gostovanje v UMTS omrežjih ostalih ponudnikov.

■ Pred nastankom obravnavane koncentracije je imelo podjetje Gratel gradbeništvo, telekomunikacije, inženiring, trgovina, storitve d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj (v nadaljevanju: Gratel d.o.o.) v lasti 86,92 % poslovni delež v podjetju T-2 d.o.o. Drugi največji lastnik je bilo podjetje LOKAINVEST d.o.o., ki je imelo v lasti 11,99 % poslovni delež navedenega podjetja². Največji lastniški delež (99,39 %) v podjetju Gratel d.o.o. ima Jurij Krč, ■■■■■

² Odločba Urada RS za varstvo konkurence št. 306-22/2012-33 z dne 13.09.2012.

PODREJENOST ZPOMK-1

A Koncentracija

9. V obravnavanem primeru je koncentracija v smislu določil ZPOMK-1 nastala s tem, ko je podjetje GARNOL d.o.o. izvedlo dokapitalizacijo družbe T-2 d.o.o., na podlagi česar je podjetje GARNOL d.o.o. v podjetju T-2 d.o.o. pridobilo 98,06 % poslovni delež in s tem izključno kontrolo nad navedenim podjetjem. Takšna pridobitev kontrole pomeni koncentracijo v smislu druge alineje 1. odstavka 10. člena ZPOMK-1, ki določa, da gre za koncentracijo v primeru, ko eno ali več podjetij z nakupom vrednostnih papirjev ali premoženja, s pogodbo ali kako drugače pridobi neposredno kontrolo nad celoto ali deli enega ali več podjetij.

B Preseganje pragov po prvem odstavku 42. člena ZPOMK-1

10. ZPOMK-1 v prvem odstavku 42. člena določa, v katerih primerih morajo udeleženci koncentracije le-to priglasiti Agenciji. Priglasitev je potrebna, če je skupni letni promet v transakciji udeleženih podjetij skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije presegel 35 milijonov EUR in če je letni promet prevzetega podjetja skupaj s podjetji v skupini presegel 1 milijon EUR.
11. Iz predloženih finančnih podatkov priglasitelja izhaja, da je letni promet prevzetega podjetja T-2 d.o.o. v poslovnem letu 2011 na trgu Republike Slovenije znašal 48.481.153,00 EUR, medtem, ko je podjetje GARNOL d.o.o. v poslovnem letu 2011 ustvarilo 2.522.884,00 EUR prometa na trgu Republike Slovenije. Navedeno pomeni, da je presežen prag 35 milijonov EUR letnega prometa, določen v prvi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1 ter hkrati prag 1 milijon EUR letnega prometa prevzetega podjetja skupaj z drugimi podjetji v skupini v predhodnem poslovnem letu na trgu Republike Slovenije, določen v drugi alineji prvega odstavka 42. člena ZPOMK-1.
12. Podrejenost koncentracije določbam ZPOMK-1 in s tem obveznost priglasitve Agenciji nastane, ko sta kumulativno izpolnjena oba pogoja – pravni in ekonomski. V predmetnem primeru pridobitve 98,06 % poslovnega deleža s strani podjetja GARNOL d.o.o. v podjetju T-2 d.o.o. sta izpolnjena oba pogoja, zaradi česar je koncentracija podrejena določbam ZPOMK-1 in mora biti priglašena Agenciji.

II. SKLADNOST S PRAVILI KONKURENCE

A Upoštevni proizvodni oziroma storitveni trg

13. Sedmi odstavek 3. člena ZPOMK-1 določa, da je upoštevni proizvodni/storitveni trg, ki praviloma vključuje vse tiste proizvode ali storitve, ki jih potrošnik ali uporabnik šteje za zamenljive ali nadomestljive glede na njihove lastnosti, ceno ali namen uporabe. Upoštevni proizvodni trg se lahko določi na podlagi zamenljivosti povpraševanja, zamenljivosti ponudbe, potencialne konkurence ter morebitnih ovir za vstop na trg. Agencija je pri presoji koncentracije ugotavljala, ali prihaja do prekrivanja dejavnosti v koncentraciji udeleženih in z njimi povezanih podjetij na katerem od proizvodnih oziroma storitvenih trgov. Prav tako je ugotavljala, ali prihaja do povezav, ki bi omejevale konkurenco na katerem od trgov, ki so z njimi tesno povezani.
14. Priglasitelj je navedel, da se dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij na upoštevnom trgu telekomunikacij horizontalno ne prekrivajo, saj družba GARNOL d.o.o. na tem trgu ni

dejavna. Glavna dejavnost družbe GARNOL d.o.o. je gradnja objektne infrastrukture za električno in telekomunikacije. Družba T-2 d.o.o. pa je operater elektronskih komunikacij. Glavna dejavnost družbe T-2 d.o.o. je opravljanje telekomunikacijske dejavnosti po vodih. Odvisna družba podjetja GARNOL d.o.o., podjetje EKO EKO EKOINŽENIRING d.o.o., pa se ukvarja z raziskovalno in razvojno dejavnostjo na drugih področjih naravoslovja in tehnologije (kemijske analize odpadnih voda, meritve emisij snovi v zraku iz nepremičnih virov onesnaževanja, izdelava ocen odpadkov, izdelava strokovnih poročil o vplivih na okolje, čiščenje oljnih lovilcev...).

15. Priglasitelj je navedel, da je dejavnost podjetja GARNOL d.o.o. usmerjena na naslednja področja: izgradnja telekomunikacijskih omrežij, gradnja komunalnih omrežij, projektiranje, geodetska služba, splošna gradbena dejavnost in izgradnja infrastrukture za mobilno telefonijo. Na področju izgradnje telekomunikacijskih omrežij opravlja dela nizkih gradenj, vzpostavlja celovite telekomunikacijske mreže, ki povezujejo avtomatske telefonske centrale z uporabniki storitev in opravlja gradbena, montažna dela za vzpostavitev kableske kanalizacije (s pripadajočimi jaški, s polaganjem in vlečenjem kablov v kabelsko kanalizacijo, spajanja kablov, izvedbo vseh vrst montažnih del, globinskega sondažnega vrtanja cest in železniških prog ter vseh vrst potrebnih meritev) ter gradi infrastrukturo za mobilno telefonijo (antenski drogovi in stolpi).
16. Podjetje GARNOL d.o.o. je začelo s projekti izgradnje optične infrastrukture v Sloveniji leta 2007 (infrastruktura za mobilno telefonijo: antenski drogovi in stolpi). V letih 2009 in 2010 se je usmerilo v pridobivanje del na izgradnji infrastrukturnih objektov, kot so kanalizacijsko omrežje, vodovod in ceste. Zaradi pomanjkanja del na področju telekomunikacij se je podjetje GARNOL d.o.o. v zadnjih letih reorganiziralo in specializiralo za izgradnjo infrastrukturnih objektov s poudarkom na ekologiji in izgradnji čistilnih naprav.
17. Priglasitelj je kot upoštevni proizvodni/storitveni trg, na katerem deluje podjetje T-2 d.o.o., opredelil trg telekomunikacij, ki zajema trg mobilne, trg fiksne telefonije, trg širokopasovnega dostopa, trg zakupljenih vodov, trg televizije, trg konvergenčnih storitev in trg povezan s številskim prostorom. Nadalje se je priglasitelj pri opredelitvi trgov elektronskih komunikacij skliceval na Splošni akt o določitvi upoštevni trgov³ (Ur.l. RS, št. 18/08, v nadaljevanju: Splošni akt), ki določa naslednje upoštevne trge: dostop do javnega telefonskega omrežja na fiksni lokaciji za rezidenčne in poslovne uporabnike (maloprodajni trg), posredovanje klicev v javnem telefonskem omrežju na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), zaključevanje klicev v posamičnih javnih telefonskih omrežjih na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), dostop do (fizične) omrežne infrastrukture (vključno s sodostopom ali razvezanim dostopom) na fiksni lokaciji (medoperaterski trg), širokopasovni dostop (medoperaterski trg), dostopovni deli zakupljenih vodov ne glede na tehnologijo, ki zagotavlja zakupljeno ali dodeljeno zmogljivost (medoperaterski trg) in zaključevanje govornih klicev v posamičnih javnih mobilnih telefonskih omrežjih (medoperaterski trg).
18. Na podlagi posredovanih podatkov Agencija ugotavlja, da bi zaradi obravnavane koncentracije lahko prišlo do vertikalnih povezav posameznih dejavnosti v koncentraciji udeleženih podjetij. Trg izgradnje telekomunikacijskega omrežja, na katerem posluje podjetje GARNOL d.o.o. in trg telekomunikacijskih dejavnosti, na katerem je aktivno podjetje T-2 d.o.o., sta vertikalno povezana.
19. Agencija meni, da je trg telekomunikacij mogoče deliti na: trg fiksne, trg mobilne telefonije, trg širokopasovnega dostopa, trg zakupljenih vodov, trg televizije, trg konvergenčnih storitev in trg, povezan s številskim prostorom, kot je to opredelil priglasitelj. Vendar tudi ob najozžji

³ <http://www.uradni-list.si/1/objava.jsp?urlid=200818&stevilka=636>.

opredelitvi upoštevnih proizvodnih/storitvenih trgov ne obstaja resen sum o skladnosti obravnavane koncentracije s pravili konkurence, zato dokončna opredelitev upoštevni trgov ni potrebna.

B Upoštevni geografski trg

20. Upoštevni geografski trg obsega območje, kjer si konkurenti na upoštevni proizvodni/storitveni trgu medsebojno konkurirajo pri prodaji in nakupu proizvodov in storitev, na katerem so pogoji konkurence dovolj homogeni in ga je mogoče oddeliti od sosednjih območij zato, ker so pogoji konkurence na teh območjih bistveno drugačni. Dejavniki, ki so ključni pri presoji upoštevni trga, so različne pravne zahteve, standardi, davčna bremena, transportni stroški, cenovne razlike med različnimi deli trga, tržne navade ipd.
21. Priglasitelj je navedel, da so konkurenčni pogoji na upoštevni proizvodni trgu enaki na območju celotne države in niso vezani na določeno regijo ali območje. Prav tako pa od regij ali območij niso odvisne cene ponujenih storitev, zato je upoštevni geografski trg opredelil kot trg Republike Slovenije.
22. Agencija je pri opredelitvi geografske dimenzije upoštevni trgov ocenila, da bi le-ta lahko obsegala celotno območje Republike Slovenije. Zato je Agencija na vseh trgih obravnavano koncentracijo presojala na podlagi podatkov za trg Republike Slovenije. Ker Agencija v primeru obravnavane koncentracije ni dokončno opredelila upoštevni proizvodni/storitvenih trgov, tudi dokončna opredelitev upoštevni geografskega trga v tem primeru ni potrebna, saj tudi ob najožji opredelitvi le-tega zadevna koncentracija ne predstavlja resnega suma glede skladnosti le-te s pravili konkurence.

C Presoja koncentracije

23. V skladu z 11. členom ZPOMK-1 so prepovedane koncentracije, ki bistveno omejujejo učinkovito konkurenco na ozemlju Republike Slovenije ali njegovem znatnem delu, zlasti kot posledica ustvarjanja ali krepitev prevladujočega položaja. Agencija presoja koncentracije zlasti glede na tržni položaj v koncentraciji udeleženih podjetij, njihovo možnost za financiranje, strukturo trga, izbiro, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki, ter njihov dostop do virov ponudbe oziroma do samega trga, obstoj morebitnih pravnih ali dejanskih vstopnih ovir, gibanje ponudbe in povpraševanja na upoštevni trgih, koristi vmesnih in končnih uporabnikov ter glede na tehnični in gospodarski razvoj pod pogojem, da je v korist potrošnikom in ne ovira konkurence.
24. Agencija je ugotovila, da bi pri obravnavani koncentraciji lahko prišlo do vertikalnih povezav med upoštevni proizvodni/storitveni trgom, na katerih posluje podjetje GARNOL d.o.o., in sicer med trgom gradnje objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije ter trgom telekomunikacijskih dejavnosti, na katerem deluje podjetje T-2 d.o.o.
25. Zaradi opisanih vertikalnih povezav je Agencija preverila, kakšen je tržni položaj podjetij, udeleženih v koncentraciji, na posameznih trgih, ki so vertikalno povezani, ter presojala, ali bi zaradi vertikalnih povezav lahko prišlo do zaprtja dostopa dejanskim ali potencialnim konkurentom do katerega izmed trgov, na katerem poslujejo podjetja, udeležena v koncentraciji.

Trg gradnje objektne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije

26. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da podjetje GARNOL d.o.o. na trgu izgradnje komunikacijskih omrežij opravlja gradbena dela na področju nizkih gradenj. GARNOL d.o.o. vzpostavlja celovite telekomunikacijske mreže, ki povezujejo avtomatske telefonske centrale z uporabniki storitev in opravlja gradbena, montažna dela za vzpostavitev kabelske kanalizacije (s pripadajočimi jaški, s polaganjem in vlečenjem kablov v kabelsko kanalizacijo, spajanja kablov, izvedbo vseh vrst montažnih del, globinskega sondažnega vrtanja cest in železniških prog ter vseh vrst potrebnih meritev) ter gradi infrastrukturo za mobilno telefonijo (antenski drogovi in stolpi).

Tabela 1: Obseg prodaje na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije v obdobju od leta 2009 - 2011

Leto	Trg skupno		GARNOL d.o.o.	
	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)
2009	120.388.133,00	100	607.551,00	0,5
2010	95.100.471,00	100	253.539,00	0,3
2011	103.702.675,00	100	2.589.369,00	2,5

Vir: Podatki priglasitelja.

27. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da je podjetje GARNOL d.o.o. v obdobju od leta 2009 do leta 2011 na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije doseglo zelo nizek tržni delež, kar je prikazano v Tabeli 1. Poleg tega so na tem trgu gradbene dejavnosti prisotni številni konkurenti podjetja GARNOL d.o.o., kot so podjetja TELEG-M d.o.o. Ljubljana, GODINA d.o.o. Kozina in HIDROTEHNIK d.d., Ljubljana.

Tabela 2: Konkurenti podjetja GARNOL d.o.o. na slovenskem trgu, njihov obseg prodaje in deleži prodaje v obdobju od leta 2009 - 2011 na trgu gradnje objektov oskrbne infrastrukture za elektriko in telekomunikacije

Leto	TELEG-M d.o.o.		GODINA d.o.o.		HIDROTEHNIK d.d.	
	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)
2009						
2010						
2011						

Vir: Podatki priglasitelja.

Tabela 3: Pomembni kupci podjetja GARNOL d.o.o. v letu 2011 glede na vrednosti dobav

Družba	Promet (v EUR)	Delež (%)
REŠET. d.o.o.		
GRATEL d.o.o.		
OBČINA GROSUPLJE		
KOMUNALA TRŽIČ d.o.o.		
T-2 d.o.o.		

Vir: Podatki priglasitelja.

28. Nadalje iz podatkov priglasitelja izhaja, da je bilo podjetje T-2 d.o.o. v letu 2011 peti največji kupec podjetja GARNOL d.o.o. glede na vrednost dobav.

Trg telekomunikacij (elektronske komunikacije)

29. Priglasitelj navaja, da se celotno slovensko telekomunikacijsko tržišče nahaja v zreli fazi, pri čemer je zaradi ekonomske situacije moč govoriti tudi o padcu tržišča. Merodajna tržišča pod vplivom koncentracije se namreč nahajajo v nasprotnih fazah razvoja, tako se trg javne telefonske nepremične komunikacijske mreže že nekaj let nahaja v fazi zatona. Priglasitelj kot razlog navaja zamenjavo nepremičnih s premičnimi komunikacijami ter prehod določenih tržnih segmentov na nove vrste elektronskih komunikacij, ki temeljijo na širokopasovnih internetnih povezavah. Priglasitelj pričakuje nadaljevanje trenda upadanja skupnega števila fiksnih linij na trgu in obenem porast števila uporabnikov širokopasovnega dostopa preko mobilne mreže.
30. Iz uradne evidence Agencije za pošto in elektronske komunikacije (v nadaljevanju: APEK) izhaja, da je bilo v letu 2011 na območju Republike Slovenije prijavljenih 146 operaterjev elektronskih komunikacij, ki so končnim uporabnikom ponujali storitve mobilne telefonije, širokopasovnega dostopa do interneta, fiksne telefonije, zakupa dostopovne infrastrukture, prenosa radiodifuznih vsebin do končnih uporabnikov ter drugih storitev. Na trgu elektronskih komunikacij je bilo v letu 2010 registriranih 152 operaterjev, v letu 2009 pa 141 operaterjev elektronskih komunikacij.

Tabela 4: Število operaterjev elektronskih komunikacij po pomembnejših storitvah na zadnji dan v letu v obdobju od leta 2009 do leta 2011 v Republiki Sloveniji

Storitev	Število operaterjev v letu 2011	Število operaterjev v letu 2010	Število operaterjev v letu 2009
Dostop do interneta			
Ozkopasovni dostop	18	19	19
Širokopasovni dostop (xDSL, FTTH, radijski, kabelski, satelitski)	76	75	74
Kabelski dostop	43	44	46
Kabelski operaterji	68	71	71
Govorne storitve v javnem mobilnem omrežju	12	12	11
Operaterji	4	4	4
Ponudniki storitev (VMNO)	8	8	7
Fiksna javna govorna telefonija			
Operaterji mednarod. fiksne javne govorne telefonije	23	22	24
Operaterji nacional. fiksne javne govorne telefonije	22	21	23
Operaterji zakupljenih vodov	45	45	41
Operaterji storitev z dodano vrednostjo	24	20	25

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

31. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da je podjetje T-2 d.o.o. v časovnem obdobju od leta 2009 do leta 2011 na trgu telekomunikacijskih dejavnosti povečalo prihodke od prodaje. V letu 2009 je tako na trgu telekomunikacijskih dejavnosti po vodih ustvarilo 35.083.847,00 EUR prihodkov od prodaje, leta 2010 43.742.440,00 EUR in leta 2011 48.481.152,00 EUR. Iz podatkov priglasitelja je razvidno, da je podjetje T-2 d.o.o. v obdobju od leta 2009 do leta

2011 na trgu telekomunikacijskih dejavnosti po vodih doseglo majhen tržni delež, kar je prikazano v Tabeli 5.

Tabela 5: Obseg prodaje na trgu telekomunikacijskih dejavnosti po vodih na slovenskem trgu v obdobju od leta 2009 - 2011

Leto	Trg skupno		T-2 d.o.o.	
	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)
2009	581.407.362,00	100	35.083.847,00	6,03
2010	573.908.305,00	100	43.742.440,00	7,62
2011	902.988.268,00	100	48.481.152,00	5,37

Vir: Podatki priglasiatelja.

Tabela 6: Konkurenti podjetja T-2 d.o.o. na slovenskem trgu, njihov obseg prodaje in deleži prodaje v obdobju od leta 2009 - 2011 na trgu telekom. dejavnosti po vodih

Leto	Telekom Slov. d.d.		Telemach d.o.o.		Amis d.o.o.	
	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)	Obseg prodaje (v EUR)	Delež (%)
2009						
2010						
2011						

Vir: Podatki priglasiatelja.

32. Agencija ugotavlja, da je podjetje Telekom Slovenije d.d., Cigaletova ulica 15, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telekom Slovenije d.d.), v obdobju od leta 2009 do leta 2011 ustvarilo desetkrat večje prihodke iz telekomunikacijske dejavnosti na območju Republike Slovenije kot podjetje T-2 d.o.o. Po podatkih, ki izhajajo iz analize trga⁴ APEK iz leta 2010 je razvidno, da le podjetje Telekom Slovenije d.d. razpolaga z dostopnim omrežjem na celotnem območju Republike Slovenije in je edino podjetje, ki je pri oskrbovanju maloprodajnih storitev svojim končnim uporabnikom neodvisno od storitev tretjih operaterjev na medoperaterskem trgu. Iz navedene analize APEK izhaja tudi, da sta podjetji Telekom Slovenije d.d. in T-2 d.o.o., zaradi prisotnosti na medoperaterskem (veleprodajnem) in na maloprodajnem trgu vertikalno integrirani podjetji, vendar pa je stopnja vertikalne integracije podjetja T-2 d.o.o. bistveno nižja v primerjavi s podjetjem Telekom Slovenije d.d., saj ponudba slednjega na maloprodajnem trgu v celoti sloni na ponudbi samemu sebi na veleprodajnem trgu, medtem ko podjetje T-2 d.o.o. še vedno zagotavlja storitve večjemu delu svojih končnih uporabnikov preko omrežja podjetja Telekom Slovenije d.d.

⁴ http://www.appek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Arhiv_analiz_in_odlocb/Trg_4/Analiza-trga-4-arhiv.pdf.

Trg mobilne telefonije

33. Priglasitelj je navedel, da so v letu 2011 ponudniki mobilnih storitev izboljšali ponudbo podatkovnih storitev tako, da so te postale končnim uporabnikom v Republiki Sloveniji dostopnejše. Tako mobilni operaterji in ponudniki storitev po navedbah priglasitelja postajajo vse bolj ponudniki dostopa do širokopasovne povezave. Mobilni operaterji so začeli ponujati končnim uporabnikom storitev mobilne televizije. Priglasitelj nadalje navaja, da je v prihodnje mogoče pričakovati še nadaljnjo rast števila uporabnikov mobilne telefonije, zlasti zaradi možnosti uporabe SIM kartic v številnih različnih napravah (različni merilniki in števcji, alarmih, modulih za sledenje vozilom in tovoru, klicnih centrih in podobno).
34. Konec leta 2011 je imelo največji delež na trgu mobilne telefonije podjetje Telekom Slovenije d.d., ki je doseglo 51,8 % tržni delež. Podjetju Telekom Slovenije d.d. so sledila naslednja podjetja: Si.mobil d.d., Šmartinska cesta 134 b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Simobil d.d.) z 29,5 % tržnim deležem, Tušmobil d.o.o., Brnčičeva 49, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Tušmobil d.o.o.) z 10,1 % tržnim deležem, Debitel d.d., Železna cesta 18, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Debitel d.d.) s 4,4 % tržnim deležem, Izi mobil d.d., Stegne 11b, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Izi mobil d.d. z 2,5 % tržnim deležem ter podjetje T-2 d.o.o. z 1,7 % tržnim deležem.

Tabela 7: Tržni deleži operaterjev na trgu mobilne telefonije ob koncu leta od 2009 - 2011 po številu aktivnih uporabnikov na trgu RS

Podjetje	2009 (%)	2010 (%)	2011 (%)
Telekom Slovenije d.d.	56,3	54,7	51,8
Simobil d.d.	28,1	29,2	29,5
Tušmobil d.o.o.	8,1	7,9	10,1
Debitel d.d.	4,3	4,4	4,4
Izi mobil d.d.	2,3	2,5	2,5
T-2 d.o.o.	0,8	1,3	1,7

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od konca leta 2009 do konca leta 2011.

Trg fiksne telefonije (IP telefonija)

35. Iz letnih poročil APEK za leto 2011 in iz podatkov priglasitelja je razvidno, da klasično telefonijo v Republiki Sloveniji vse bolj nadomešča IP telefonija, katere trg se razvija zelo hitro. Operaterji IP telefonijo praviloma ponujajo v cenovno ugodnih paketih v kombinaciji z drugimi elektronskimi komunikacijskimi storitvami kot so širokopasovni dostop do interneta, IP televizija in mobilna telefonija. To je eden izmed najpomembnejših razlogov za spremembo razmerja med klasično in IP telefonijo. Storitve klasične telefonije je v nasprotju z IP telefonijo cenovno in tehnološko nekonkurenčna in ker ni konvergenčna storitev, je operaterji ne ponujajo v paketnih storitvah.
36. Priglasitelj je navedel, da so tržni deleži operaterjev, ki ponujajo storitev IP telefonije glede na število IP priključkov naslednji: najvišji tržni delež ima podjetje Telekom Slovenije d.d., ki je imelo konec leta 2011 39,4 % tržni delež, podjetje Telemach d.o.o., Cesta Ljubljanska brigade 21, 1000 Ljubljana (v nadaljevanju: Telemach d.o.o.) je doseglo 22,2 % tržni delež, podjetje T-2 d.o.o. je konec leta 2011 imelo 17,1 % tržni delež, podjetje Amis d.o.o., Tržaška cesta 85, 2000 Maribor (v nadaljevanju: Amis d.o.o.) je imelo 10,4 % tržni delež, medtem ko so ostali konkurenti imeli nižje tržne deleže.

Tabela 8: Tržni deleži operaterjev, ki ponujajo storitve IP telefonije (po številu priključkov), v obdobju 2009 do 2011 na slovenskem trgu

Podjetje	2009 (%)	2010 (%)	2011 (%)
Telekom d.d.	48	42,7	39,4
Telemach d.o.o.	11,4	20	22,2
T-2 d.o.o.	21,8	18,6	17,1
Amis d.o.o.	9,2	9,3	10,4
In life d.d.	4,1	4,9	5,8
UPC Ljubljanski kabel	2,2	/	/
Sofnet d.o.o.	1,5	2	2,5
Tušmobil d.o.o.	1,2	1,4	1,5
Teleing d.o.o.	0,5	0,9	1,1
Ostali	0,0	0,1	0,1

Vir: Letna poročila APEK za obdobje od leta 2009 do leta 2011.

Trg širokopasovnega dostopa

37. Iz letnega poročila APEK za leto 2011 je razvidno, da so storitve širokopasovnega dostopa omogočene preko bakrenega omrežja, kableskega koaksialnega omrežja, fiksnega brezžičnega omrežja, mobilnega brezžičnega omrežja, zakupljenih vodov in optičnega omrežja ter da se vse bolj uveljavljajo brezžične tehnologije, predvsem mobilne, ki dosegajo vedno višji standard in omogočajo vedno večje prenosne hitrosti.
38. Iz poročila APEK za leto 2011 je razvidno, da se na področju Republike Slovenije še vedno najpogosteje zagotavlja širokopasovni dostop na fiksni lokaciji preko xDSL tehnologij (uporaba bakrenih zank javnega telefonskega omrežja ali kablesko omrežje). Iz leta v leto se xDSL tehnologija zmanjšuje in je konec leta 2011 predstavljala 55,3 %. Delež širokopasovnih dostopov preko kableskega in optičnega omrežja pa se je povečal in je konec leta predstavljal 26,8 % oz. 15,9 % vseh širokopasovnih dostopov.

Tabela 9: Gibanje deležev fiksnih širokopasovnih tehnologij v obdobju od prvega kvartala leta 2010 do zadnjega kvartala leta 2010 in leta 2011

Tehnologija	2010/q1 (%)	2010/q4 (%)	2011/q4 (%)
xDSL	61,8	58,6	55,3
Kablesko omrežje	23,6	25,5	26,8
Optično omrežje	13,6	14,7	15,9
Ostale tehnologije	1	1,3	2,1

Vir: Letno poročilo APEK 2011.

39. Skupno število širokopasovnih priključkov preko xDSL in optike na maloprodajnem raste, prav tako tudi število priključkov prek posameznih tehnologij. Agencija je iz Analize trga 4⁵ ugotovila, da tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. na maloprodajnem trgu sicer pada, vendar je v konec leta 2010 še vedno predstavljal 59,7 % vseh širokopasovnih priključkov. APEK je podjetje Telekom Slovenije d.d. na navedenem trgu opredelilo kot operaterja s pomembno tržno močjo. Agencija zaključuje, da le dostop prek kableskega in optičnega

⁵ http://www.apek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Arhiv_analiz_in_odlocb/Trg_4/Analiza-trga-4-arhiv.pdf.

omrežja na maloprodajnem nivoju s strani povpraševanja predstavljata substitut dostopu z xDSL tehnologijo in sta zato del istega maloprodajnega upoštevnega trga.

40. Tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. je na medoperaterskem trgu v istem časovnem obdobju znašal 83,3 %. Nadalje je Agencija iz Analize trga 5⁶ ugotovila, da širokopasovni dostop preko optičnih vlaken na maloprodajnem trgu trenutno ponuja več operaterjev in da najbolj med njimi izstopata podjetje T-2 d.o.o. s tržnim deležem 69 % in podjetje Telekom Slovenije d.d. s tržnim deležem 28% (na dan 30.9.2008) ter da se tržni delež podjetja T-2 d.o.o. v zadnjem četrtletju zmanjšuje, medtem ko se tržni delež podjetja Telekom Slovenije d.d. povečuje. Segmentacija upoštevnega trga na maloprodajnem nivoju ni potrebna, saj so maloprodajne cene po vsej državi enake in niso odvisne od območij ponujanja storitev.

Trg zakupljenih vodov

41. Iz letnega poročila APEK 2011 je razvidno, da zakupljene vode operaterji omrežij, ponudniki storitev in druge organizacije uporabljajo kot osnovno prenosno infrastrukturo, na kateri so zgrajene njihove storitve. Veliki poslovni uporabniki pa zakupljene vode uporabljajo kot sredstvo za medsebojno povezovanje svojih poslovalnic po svetu in prenos internetnih, glasovnih in podatkovnih informacij. Operaterji, ki želijo tržiti storitve prenosa podatkov, potrebujejo ustrezno pasovno širino, ki omogoča ta prenos podatkov, zato zakupijo dostopovne dele zakupljenih vodov, ki so lahko izvedeni preko različnih infrastruktur (bakreno omrežje, kabelsko omrežje, optično omrežje ali brezžično dostopovno omrežje). Operaterji pa se vse bolj poslužujejo ethernet omrežja, ki je trenutno med najbolj aktualnimi tehnologijami za izgradnjo lokalnega omrežja. Na trgu zakupljenih vodov ima pomembno tržno moč še vedno podjetje Telekom Slovenije d.d.

Konvergenca storitev

42. V letnem poročilu APEK 2011 je navedeno, da konvergenca storitev operaterjem omogoča, da končnim uporabnikom ponujajo paketne storitve (istočasno koristniku storitve v paketu ponudijo IP telefonijo, širokopasovni dostop do interneta, televizijo in mobilno telefonijo). Tako rezidenčni kot poslovni uporabniki, posebej manjša podjetja, vse bolj povprašujejo po paketih storitev zaradi cenovno ugodnih ponudb operaterjev. Cena paketa storitev je praviloma nižja od seštevka cen posameznih konvergenčnih storitev, ki jih operater ponuja samostojno in ima ceno posebej oblikovano za vsako storitev. Naročnik ima za različne kombinacije konvergenčnih storitev v paketih sklenjeno pogodbo z enim operaterjem, za katerega mu operater izda enoten račun. Poslovni uporabniki zato pakete vidijo kot način zniževanja stroškov elektronskih komunikacijskih storitev. Iz podatkov letnega poročila APEK 2011 je razvidno, da se na trgu vedno bolj uveljavlja paketna ponudba, ki predstavlja že 82,6 % delež gospodinjstev. V primerjavi s koncem leta 2010 se je delež zvišal za 1,3 % točke.
43. Agencija v zvezi z nastankom morebitnih protikonkurenčnih vertikalnih učinkov oziroma omejitev zadevne koncentracije ugotavlja, da zaradi relativno nizkih tržnih deležev pri prodaji posameznih proizvodov/storitev v koncentraciji udeleženih podjetij, do omenjenih omejitev po izvedeni koncentraciji ne more priti.

⁶ http://www.apek.si/files/Telekomunikacije/Regulacija/Arhiv_analiz_in_odlocb/Trg_5/Analiza-trg-5-arhiv.pdf (stran 21 in 22).

44. Agencija na podlagi vsega zgoraj obrazloženega in ob upoštevanju tržnega položaja v koncentraciji udeleženih podjetij, strukture trga, izbire, ki jo imajo na voljo dobavitelji in uporabniki ter njihovega dostopa do virov ponudbe oziroma do samega trga, vstopnih ovir, gibanja ponudbe in povpraševanja, koristi uporabnikov ter drugih dejavnikov, zaključuje, da predmetna koncentracija ne predstavlja nevarnosti ustvarjanja oz. krepitev prevladujočega položaja. Podjetji GARNOL d.o.o. in T-2 d.o.o. ter z njima povezana podjetja ne dosegajo tržnih deležev, ki bi jim omogočili vzpostavitev takšne tržne moči, ki bi lahko povzročila preprečevanje dostopa do storitev, ki jih ponujajo v koncentraciji udeležena podjetja oz. do izključitve konkurentov na katerem izmed trgov, na katerih delujejo. Prav tako združitev podjetij ne bo spremenila narave konkurence na upoštevanih trgih tako, da bi se podjetja, ki prej niso usklajevala svojih ravnanj, po izvedeni koncentraciji bolj verjetno usklajevala in dvigovala cene ali na drug način škodovala učinkoviti konkurenci.

III. ZAKLJUČEK

45. Na podlagi posredovanih podatkov priglasitelja koncentracije in ob upoštevanju drugih razpoložljivih podatkov Agencija ugotavlja, da v zvezi z obravnavano koncentracijo, ki je nastala s pridobitvijo večinskega poslovnega deleža v podjetju T-2 d.o.o. s strani podjetja GARNOL d.o.o., ni izkazan resen sum o neskladnosti koncentracije s pravili konkurence, zato je odločeno, kot izhaja iz izreka te odločbe.

POUK O PRAVNEM SREDSTVU:

Zoper to odločbo je dovoljeno vložiti tožbo pri Vrhovnem sodišču Republike Slovenije, Tavčarjeva 9, 1000 Ljubljana, v roku tridesetih dni od dneva vročitve odločbe. Tožba se v dveh izvodih vloži pri sodišču ali pa se pošlje po pošti. Šteje se, da je bila tožba vložena pri sodišču tisti dan, ko je bila priporočeno oddana na pošto.

AVK
JAVNA AGENCIJA REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARSTVO KONKURENCE
Kotnikova ulica 28, 1000 Ljubljana

Andrej Krašek
DIREKTOR

Vročiti:

- GARNOL d.o.o., Laze 18a, 4000 Kranj - osebno po ZUP (po pooblaščenju Odvetniški pisarni Soršak d.o.o., Poljanski nasip 8, 1000 Ljubljana).

Vložiti:

- zbirka dokumentarnega gradiva.